

Suvestinė redakcija nuo 2023-03-21

Įsakymas paskelbtas: TAR 2022-04-11, i. k. 2022-07497

Nauja redakcija nuo 2022-08-10:

Nr. [A1-527](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16919

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS IR PAGALBOS TEIKIMO
NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS 2022–2023 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

2022 m. balandžio 11 d. Nr. A1-264

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.11, 7.12, 8.11.8 ir 8.12.2 papunkčiais, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.6.11 ir 1.6.12 papunkčius:

1. T v i r t i n u Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022–2023 m. veiksmų planą (toliau – Veiksmų planas) (pridedama).

2. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms bei nevyriausybinėms organizacijoms dalyvauti įgyvendinant šio įsakymo 1 punktu patvirtintą veiksmų planą ir iš savivaldybių biudžetų skirti lėšų jam įgyvendinti.

3. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras,
pavarduojantis socialinės apsaugos ir darbo ministrą

Arūnas Dulkys

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro
2022 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. A1-264

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS IR PAGALBOS TEIKIMO NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS 2022–2023 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [A1-527](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16919

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022–2023 metų veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) nustato 2022–2023 metų priemones, kuriomis siekiama stiprinti smurto artimoje aplinkoje prevenciją bei pagalbą nuo smurto artimoje aplinkoje nukentėjusiems asmenims, nustatyti lėšų poreikį priemonėms įgyvendinti, už priemonių įgyvendinimą atsakingus subjektus, Veiksmų plano vertinimo kriterijus ir jų reikšmes.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-527](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16919

2. Veiksmų plano paskirtis – mažinti smurto artimoje aplinkoje lygį, gerinant smurto artimoje aplinkoje prevenciją ir pagalbą nuo smurto artimoje aplinkoje nukentėjusiems asmenims.

3. Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Specializuotos pagalbos centrų veiklos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. A1-227 „Dėl Specializuotos pagalbos centrų veiklos aprašo patvirtinimo“, apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

4. Smurtas artimoje aplinkoje ir toliau Lietuvoje išlieka plačiai paplitęs. Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų kompanijos „Baltijos tyrimai“ 2020 m. asociacijos „Moterų informacijos centras“ užsakymu atliktos reprezentatyviosios Lietuvos gyventojų apklausos apie smurtą artimoje aplinkoje duomenimis (toliau – Apklausą), 19 proc. Lietuvos gyventojų (25 proc. moterų ir 13 proc. vyrų) nurodė patyrę smurtą artimoje aplinkoje.

5. Smurtas artimoje aplinkoje – viena iš labiausiai paplitusių nusikalstamų veikų Lietuvos visuomenėje. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, smurto artimoje aplinkoje nusikaltimų 2022 m. buvo 14,4 proc. visų užregistruotų nusikaltimų (2021 m. – 15,1 proc.). Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenimis, 2022 m. dėl smurto artimoje aplinkoje užregistruoti 5 872 nusikaltimai (2021 m. – 5 801).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-111](#), 2023-02-21, paskelbta TAR 2023-02-21, i. k. 2023-03057

6. Statistikos duomenys patvirtina faktą, kad nuo smurto artimoje aplinkoje dažniausiai nukenčia moterys. Šis reiškinys glaudžiai susijęs su lyčių nelygybe. 2022 m. nuo smurto artimoje aplinkoje nukentėjusių suaugusiųjų dauguma buvo moterys (78,8 proc.) (2021 m. – 78,9 proc.), 10,3 proc. (2021 m. – 2,5 proc.) visų nukentėjusiųjų – vaikai iki 18 metų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-111](#), 2023-02-21, paskelbta TAR 2023-02-21, i. k. 2023-03057

7. Smurtas artimoje aplinkoje išlieka latentiškas (paslėptas) reiškiny, kurio tikslams nustatyti trūksta tyrimų duomenų. Apklausos duomenimis, 60 proc. asmenų, patyrusių smurtą artimoje aplinkoje, pagalbos nesikreipė (80 proc. vyrų ir 54 proc. moterų). Kaip teigiama 2019 m. dr. G. Purvaneckienės, dr. V. Venslovaitės, dr. I. Stonkuvienės ir dr. R. Žiliukaitės atlikto tyrimo „Smurtas artimoje aplinkoje: prevencija, apsauga, pagalba, bendradarbiavimas“ (toliau – Smurto artimoje aplinkoje tyrimas) išvadoje, „smurto artimoje aplinkoje statistikoje daugiausia fiksuojamas fizinis smurtas, psichologinio ir ekonominio smurto atvejų labai mažai, o seksualinio smurto atvejų – neįtikėtina mažai.“ Galima daryti prielaidą, kad ne fizinio smurto formos yra sunkiai atpažįstamos ir sunkiai įrodomos.

8. Didelį smurto artimoje aplinkoje atvejų skaičių lemia šios tarpusavyje glaudžiai susijusios priežastys:

8.1. Visuomenėje paplitę lyčių stereotipai. 2019 m. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos inicijuoto lyčių stereotipų ir smurto tyrimo (toliau – lyčių stereotipų ir smurto tyrimas) duomenimis, didžiosios dalies apklaustųjų nuomone, moteris privalo vyrą aptarnauti seksualiai ir buityje (41 proc. apklaustųjų sutinka, kad mylėtis su vyru yra žmonos pareiga, 58 proc. – kad žmonos pareiga – pasirūpinti vyro buitimi, 61 proc. mano, kad vyras turi uždirbti daugiau už savo žmoną ar partnerę). Todėl vėliau, tokio elgesio nesulaukęs, vyras gali imtis įvairių veiksmų arba netgi smurto, siekdamas priversti žmoną atlikti „savo pareigas“, būti paklusnią ir atitikti išankstinį lūkestį. Lyčių stereotipų ir smurto tyrimo rezultatai parodė, kad visuomenėje nėra aiškaus sutarimo, kaip vertinti berniukų elgesį su mergaitėmis, kai pasireiškia ankstyvieji smurto ir priekabiavimo požymiai (pavyzdžiui, tampoma už kasą (45 proc. apklaustųjų mano, kad tai yra nekaltas dėmesio rodymas), kilnojamas sijonas). Bandant pateisinti tokį berniukų elgesį jų prigimtinio agresyvumu ir nepaklusnumu, neišnaudojamos švietimo ir auklėjimo galimybės, mokant pagarbiai bendrauti su kitos lyties asmeniu.

8.2. Smurtą artimoje aplinkoje skatina ir nesmurtinio konfliktų tarp asmenų sprendimo įgūdžių stoka, informacijos apie smurto formas ir jų atpažinimą, apie galimą pagalbą susiklosčius smurtiniams santykiams trūkumas. Jei augdamas asmuo nejuto pagarbos savo interesams iš aplinkinių, nematė pavyzdžių, kaip veiksmingai galėtų būti sprendžiami konfliktai šeimoje, mokykloje ar kitose socializacijos erdvėse (dalyvaudamas įvairių bendrų interesų siejamose grupėse ar pan.), pats patyrė smurtą ar kitokį pažeminimą ir neturėjo galimybių konstruktyviai suvokti savo neigiamas patirtis, matė ir (ar) buvo įtrauktas į konfliktą „sprendimą“ pasitelkiant smurtą, labai tikėtina, kad šeimoje kilus sunkumų toks asmuo gali smurtauti.

8.3. Visuomenės nuostatos, kuriomis pateisinamas smurtas artimoje aplinkoje. Apklausos dalyviams pateikus klausimą „Kaip Jūs manote, ar būna tokių situacijų gyvenime, kad būtų galima pateisinti ar atleisti kai kurias smurto artimoje aplinkoje formas?“, 17 proc. respondentų atsakė galintys pateisinti įvairias smurto formas. Tai rodo, kad nuostatos, pateisinančios smurtą artimoje aplinkoje, išlieka gana plačiai paplitusios.

8.4. Tarp Lietuvos gyventojų vis dar gaji nuomonė, kad smurto prieš moteris priežastis – pačios moters. 2019 m. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos inicijuoto tyrimo dėl smurto prieš moteris (vykdytojas – bendrovė „Spinter research“) duomenimis, 46 proc. apklaustųjų visiškai arba iš dalies sutinka su teiginiu, jog esą vyrų smurtą patyrusios moters žinojo, į kokius santykius veliasi, jos „sutirština spalvas“ (48 proc.) arba pačios išprovokuoja partnerio smurtą (45 proc.).

8.5. Nepakankama valstybės ir savivaldybių institucijų darbuotojų, kitų asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims srityse, profesinė kompetencija. Smurto artimoje aplinkoje tyrimo išvadoje konstatuojama, kad pagalbą nukentėjusiesiems nuo smurto artimoje aplinkoje teikiantiems asmenims būtini nuolatiniai mokymai. Šis poreikis atsiranda dėl darbuotojų ir savanorių kaitos valstybės institucijose bei nevyriausybinėse organizacijose, priimtų naujų teisės aktų, besikeičiančios teisės aktų taikymo praktikos, naujų pagalbos modelių ir įrankių.

8.6. Nepakankamai efektyvus tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Efektyvi smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalba įmanoma tik vykstant nuolatiniam tarpinstituciniam bendradarbiavimui ir valstybės, ir savivaldos lygmeniu. Pagrindinės tarpinstitucinio bendravimo kliūtys, Smurto artimoje aplinkoje tyrimo duomenimis, yra informacijos apie institucijų atsakomybę trūkumas, asmenų, dalyvaujančių tarpinstitucinio bendradarbiavimo grupėse, kaita, komunikacijos

spragos (silpni horizontalieji ryšiai tarp specialistų, dirbančių nagrinėjant tą patį atvejį, neveiksminga vertikaloji komunikacija), tarpinstitucinio pasitikėjimo stoka. Su nukentėjusiais nuo smurto artimoje aplinkoje dirbančioms institucijoms trūksta žinių apie kitų apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos nukentėjusiesiems nuo smurto artimoje aplinkoje procese dalyvaujančių institucijų atsakomybes bei funkcijas.

8.7. Smurtinio elgesio keitimo programos ir priemonės įgyvendinamos fragmentiškai, ne visi asmenys, siekiantys pakeisti savo elgesį, sulaukia pagalbos, todėl svarbu stiprinti valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų veiklą, siekiant prisidėti prie smurtinio elgesio mažinimo.

9. Lietuvoje sukurta ir veikia pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims sistema. Jos pagrindas yra nuo 2012 metų veikiantis specializuotos pagalbos centrų (toliau – SPC) tinklas, kurį administruoja nevyriausybinės organizacijos. SPC veiklos tikslas – užtikrinti specializuotos kompleksinės pagalbos smurtą patyrusiems asmenims teikimą. Teikiant specializuotą kompleksinę pagalbą smurtą patyrusiam asmeniui (toliau – kompleksinė pagalba), padedama įveikti krizę, suteikiama specializuota psichologo, teisinė pagalba, informuojama ir konsultuojama, kokią pagalbą ir kur nukentėjusysis gali gauti, tarpininkaujama valstybės ir (ar) savivaldybės institucijose bei įstaigose. 2021 m. SPC kompleksinė pagalba buvo suteikta apie 12 tūkstančių asmenų.

10. Atsižvelgiant į Veiksmų plano 4–9 punktuose aptartą situaciją ir pagrindines smurto artimoje aplinkoje priežastis, nurodytas Veiksmų plano 8 punkte, svarbu vykdyti veiklas, siekiant:

10.1. plačiau supažindinti visuomenę su įvairiomis smurto apraiškomis, jo padariniais ir būtinybe užkirsti jam kelią, ugdyti nepakantumą smurtiniam elgesiui:

10.1.1. šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje klausimais, mokyti atpažinti smurto apraiškas, ugdyti nepakantumą visų rūšių smurtui;

10.1.2. tobulinti valstybės ir savivaldybių institucijų darbuotojų, kitų asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims srityse, profesinę kompetenciją, rengiant įvairių lygių kompetencijų ugdymo veiklas, atsižvelgiant į asmenų darbo pobūdį, pareigynes ir turimą kvalifikaciją;

10.1.3. kurti ir įgyvendinti prevencines smurtinio elgesio priemones;

10.2. tobulinti specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims mechanizmą, pagrįstą valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, kitų įstaigų, organizacijų bei visuomenės bendradarbiavimu:

10.2.1. tobulinti paslaugų teikimo smurtą patyrusiems asmenims ir jų šeimos nariams sistemą, gerinti paslaugų kokybę bei prieinamumą;

10.2.2. stiprinti valstybės institucijų, savivaldybių ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą.

III SKYRIUS

VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

11. Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpis – 2022–2023 metai.

12. Veiksmų plano įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

13. Veiksmų planas finansuojamas iš 2022–2023 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintų bendrųjų asignavimų, Europos Sąjungos ir kitų struktūrinių fondų paramos lėšų, tarptautinių programų, taip pat iš kitų teisėtai gautų lėšų.

14. Atsakingi Veiksmų plano IV skyriuje nurodytų priemonių vykdytojai, pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų sausio 25 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia informaciją apie tai, kaip Veiksmų planas vykdomas.

15. Veiksmų plano vertinimo kriterijai ir jų reikšmės pateikti Veiksmų plano V skyriuje.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [A1-527](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16919

IV SKYRIUS

VEIKSMŲ PLANO TIKSLAI, PRIEMONĖS, ASIGNAVIMAI, ĮGYVENDINANČIOSIOS INSTITUCIJOS

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas	Numatomos lėšos 2022 m. (tūkst. Eur)	Numatomos lėšos 2023 m. (tūkst. Eur)	Atsakingi vykdytojai
1.	Tikslas – supažindinti visuomenę su įvairiomis smurto apraiškomis, jo padariniais ir pabrėžti būtinybę užkirsti jam kelią, ugdyti nepakantumą smurtiniam elgesiui			
1.1.	Uždavinys – šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje klausimais, mokyti atpažinti smurto apraiškas, ugdyti nepakantumą visų rūšių smurtui, įgyvendinti prevencines smurtinio elgesio keitimo priemones			
1.1.1.	Skirti lėšų nevyriausybinų organizacijų projektams, skirtiems smurto artimoje aplinkoje prevencijai	170 (VB)	145,4 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
1.1.2.	Oficialiosios statistikos portale skelbti statistinę informaciją, susijusią su policijoje užregistruotais pranešimais apie asmenis, nukentėjusius nuo smurto artimoje aplinkoje, smurtautojus, pagalba smurtą patyrusiems asmenims	9,5 (VB)	9,5 (VB)	Valstybės duomenų agentūra
1.1.3.	Organizuoti teisinio švietimo renginius smurto artimoje aplinkoje prevencijos tema	-	-	Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra
1.1.4.	Teikti aktualią informaciją interneto svetainėje www.bukstipri.lt , skirtoje smurtui artimoje aplinkoje mažinti	-	-	Vidaus reikalų ministerija
1.1.5.	Parengti metinę ataskaitą „Nuo nusikalstamų veikų nukentėjusios moterys“, skelbiamą interneto svetainėje „Būk stipri“ (pagal Nusikalstamų veikų žinybiniame registre sukauptus duomenis apie smurtą artimoje aplinkoje patiriančias moteris), ir ją paskelbti interneto svetainėje www.bukstipri.lt	-	-	Vidaus reikalų ministerija, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
1.1.6.	Organizuoti bendruomenės pareigūnų susitikimus vietos bendruomenėse smurto artimoje aplinkoje netoleravimo tema	-	-	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
1.1.7.	Atnaujinant bendrojo ugdymo programas, parengti naują Gyvenimo įgūdžių bendrąją programą, integruojant į ją Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją	-	-	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija

	programą ir Žmogaus saugos bendrąją programą			
1.1.8.	Finansuoti nevyriausybinių organizacijų, dirbančių su asmenimis, siekiančiais atsisakyti smurtinio elgesio, projektus	195 (VB)	180,7 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
1.1.9.	Įgyvendinti projekto Nr. 08.4.1 ESFA K 417-01-0003 „Smurtas artimoje aplinkoje: prevencija, apsauga, pagalba, bendradarbiavimas“ veiklas	106 (ES)	-	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, asociacija „Moterų informacijos centras“
1.1.10.	Parengti smurtinio elgesio keitimo programą	12 (VB)	-	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
		28 (VB)	17 (VB)	Jaunimo reikalų agentūra
1.2.1.	Organizuoti mokymus vaiko gerovės srityje dirbantiems specialistams psichologinio smurto artimoje aplinkoje atpažinimo tema, gilinant vaiko gerovės srityje dirbančių specialistų žinias apie požymius, iš kurių galima atpažinti psichologinį smurtą artimoje aplinkoje patyrusius asmenis, įskaitant ir nepilnamečius, dažniausiai pasitaikančias psichologinio smurto apraiškas, psichologinio smurto poveikį sveikatai, vaiko raidai	-	-	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
1.2.2.	Organizuoti mokymus, skirtus prokurorų ir prokurorų padėjėjų gebėjimams nagrinėti smurto artimoje aplinkoje bylas stiprinti	77,1 (Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšos)	77,1 (Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšos)	Generalinė prokuratūra
1.2.3.	Organizuoti policijos pareigūnų mokymus, kaip efektyviau reaguoti smurto artimoje aplinkoje atvejais	214,5 (Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšos)	214,5 (Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšos)	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
1.2.4.	Parengti smurto ir patyčių prevencijos metodinę medžiagą ikimokyklinio ugdymo įstaigų darbuotojams	33 (ES)	-	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

1.2.5.	Tobulinti bausmių vykdymo sistemos specialistų, dirbančių su teisės pažeidėjais, teistais už smurtinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kompetencijas	-	-	Lietuvos kalėjimų tarnyba
1.2.6.	Tobulinti Lietuvos probacijos tarnybos specialistų, dirbančių su teisės pažeidėjais, teistais už smurtinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kompetenciją	-	-	Lietuvos probacijos tarnyba
1.2.7.	Vykdyti veiklas, padėsiančias stiprinti nevyriausybinių organizacijų gebėjimus teikti pagalbą asmenims, norintiems atsisakyti smurtinio elgesio	-	10 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
1.2.8.	Vykdyti veiklas, padėsiančias stiprinti valstybės institucijų ir (ar) įstaigų atstovų gebėjimus teikti pagalbą asmenims, norintiems atsisakyti smurtinio elgesio	-	10 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2.	Tikslas – tobulinti specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims mechanizmą, pagrįstą valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, kitų įstaigų, organizacijų bei visuomenės bendradarbiavimu			
2.1.	Uždavinys – tobulinti paslaugų smurtą patyrusiems asmenims ir jų šeimos nariams teikimo sistemą, gerinti šių paslaugų kokybę, prieinamumą			
2.1.1.	Konkurso būdu atrinkti ir finansuoti specializuotos kompleksinės pagalbos (toliau – SKP) projektus, skirtus SKP smurtą patyrusiems asmenims teikimui užtikrinti	1 530 (VB)	765 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
2.1.2.	Finansuoti specializuotos kompleksinės pagalbos centrus (toliau – SKPC), kuriems suteikta teisė teikti SKP	-	765 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
2.1.3.	Finansuoti emocinės (psichologinės) pagalbos tarnybas, teikiančias emocinės (psichologinės) pagalbos telefonu ir susirašinėjant internetu paslaugas	83,9 (VB)	67 (VB)	Jaunimo reikalų agentūra
		616,1 (VB)	633 (VB)	Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
2.1.4.	Tobulinti SKP teikimo sistemą, peržiūrint teisės aktus, reglamentuojančius SKP teikimą	-	-	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

	ir ją teikiančių asmenų bendradarbiavimą			
2.1.5.	Konkurso būdu atrinkti ir finansuoti nevyriausybines organizacijos projektą, skirtą metodiniam palaikymui teikti ir veikloms, kuriomis siekiama užtikrinti seksualinio smurto prevenciją, organizuoti	-	200 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
2.1.6.	Gilinti asmenų su negalia žinias apie SKPC veiklą	-	-	Neįgalųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
2.1.7.	Konkurso būdu atrinkti ir finansuoti nevyriausybines organizacijos projektą, skirtą specializuotos kompleksinės pagalbos teikimui stebėti ir specializuotos kompleksinės pagalbos centrams konsultuoti specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo klausimais	-	75 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
2.2.	Uždavinys – stiprinti valstybės institucijų, savivaldybių ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą			
2.2.1.	Organizuoti policijos įstaigų ir SPC susitikimus, skirtus aktualiems bendradarbiavimo klausimams spręsti	-	-	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
2.2.2.	Teikti duomenis kompetentingoms valstybės institucijoms apie nukentėjusiuosius (nuo smurtinių nusikaltimų, taip pat ir smurto artimoje aplinkoje) ir duomenis apie smurtavusiems asmenims paskirtą baudžiamojo poveikio priemonę – įmokų į Nukentėjusiųjų nuo nusikaltimų fondą mokėjimą	-	-	Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
2.2.3.	Stiprinti savivaldybių administracijų atstovų tarpžinybinio bendradarbiavimo kompetencijas	-	25,9 (VB)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Pastabos:

1. VB – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.
2. ES – Lėšos, skiriamos iš atsakingo priemonės vykdytojo bendrųjų asignavimų.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [A1-527](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16919

Nr. [A1-614](#), 2022-09-20, paskelbta TAR 2022-09-20, i. k. 2022-19149

Nr. [A1-703](#), 2022-10-20, paskelbta TAR 2022-10-20, i. k. 2022-21271

Nr. [A1-111](#), 2023-02-21, paskelbta TAR 2023-02-21, i. k. 2023-03057

Nr. [A1-176](#), 2023-03-20, paskelbta TAR 2023-03-20, i. k. 2023-04889

VEIKSMŲ PLANO VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS

Veiksmo Nr.	Veiksmas	Vertinimo kriterijaus reikšmė 2022 m.	Vertinimo kriterijaus reikšmė 2023 m.	Igyvendinančioji institucija
1.	Tikslas – supažindinti visuomenę su įvairiomis smurto apraiškomis, aptarti jo padarinius ir pabrėžti būtinybę užkirsti jam kelią, ugdyti nepakantumą smurtiniam elgesiui			
1.1.	Uždavinys – šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje klausimais, mokyti atpažinti smurto apraiškas, ugdyti nepakantumą visų rūšių smurtui			
1.1.1.	Skirti lėšų nevyriausybių organizacijų smurto artimoje aplinkoje prevencijos projektams	Finansuoti 6 nevyriausybių organizacijų projektai	Finansuoti 6 nevyriausybių organizacijų projektai	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
1.1.2.	Oficialiosios statistikos portale skelbti aktualią statistinę informaciją	Oficialiosios statistikos portale paskelbtas 1 informacinis pranešimas ir statistinė informacija pagal Oficialiosios statistikos portale pateiktą 2022 metų kalendorių	Oficialiosios statistikos portale paskelbtas 1 informacinis pranešimas ir statistinė informacija pagal Oficialiosios statistikos portale pateiktą 2023 metų kalendorių	Valstybės duomenų agentūra
1.1.3.	Suorganizuoti teisinio švietimo renginius smurto artimoje aplinkoje prevencijos tema	Suorganizuoti 5 teisinio švietimo renginiai, per metus juose dalyvavo 300 asmenų	Suorganizuoti 5 teisinio švietimo renginiai, per metus juose dalyvavo 300 asmenų	Generalinė prokuratūra
1.1.4.	Paskelbti metinę statistinių duomenų ataskaitą „Nuo nusikalstamų veikų nukentėjusios moterys“ interneto svetainėje www.bukstipri.lt , skiltyje „Vertinimo kriterijaus reikšmė 2022 m.“ ir „Vertinimo kriterijaus reikšmė 2023 m.“	Interneto svetainėje www.bukstipri.lt paskelbta 2021 m. statistinių duomenų ataskaita „Nuo nusikalstamų veikų nukentėjusios moterys“	Interneto svetainėje www.bukstipri.lt paskelbta 2022 m. statistinių duomenų ataskaita „Nuo nusikalstamų veikų nukentėjusios moterys“	Vidaus reikalų ministerija
1.1.5.	Parengti metinę statistinių duomenų ataskaitą „Nuo nusikalstamų veikų nukentėjusios moterys“	Parengta 2021 m. statistinių duomenų ataskaita „Nuo nusikalstamų veikų nukentėjusios moterys“	Parengta 2022 m. statistinių duomenų ataskaita „Nuo nusikalstamų veikų nukentėjusios moterys“	Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
1.1.6.	Surengti bendruomenės pareigūnų susitikimus vietos bendruomenėse smurto artimoje aplinkoje netoleravimo tema	Kiekvienas bendruomenės pareigūnas surengė ne mažiau nei 8 susitikimus bendruomenėse	Kiekvienas bendruomenės pareigūnas surengė ne mažiau nei 8 susitikimus bendruomenėse	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
1.1.7.	Atnaujinant bendrojo ugdymo programas, parengti naują Gyvenimo įgūdžių bendrąją	Parengtas Gyvenimo įgūdžių bendrosios programos projektas	-	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

	programą, integruojant į ją Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą ir Žmogaus saugos bendrąją programą			
1.1.8.	Skirti lėšų nevyriausybinių organizacijų, dirbančių su asmenimis, siekiančiais atsisakyti smurtinio elgesio, projektams	Finansuoti 6 nevyriausybinių organizacijų projektai	Finansuoti 6 nevyriausybinių organizacijų projektai	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
1.1.9.	Įgyvendinti projekto Nr. 08.4.1-ESFA-K-417-01-0003 „Smurtas artimoje aplinkoje: prevencija, apsauga, pagalba, bendradarbiavimas“ veiklas	Įgyvendinta 1 informacinė kampanija, skirta smurto artimoje aplinkoje prevencijai, mokymuose dalyvavo 219 asmenų	-	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, asociacija „Moterų informacijos centras“
1.1.10.	Parengti smurtinio elgesio keitimo programą	-	Parengta 1 smurtinio elgesio keitimo programa	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų agentūra
1.2.	Uždavinys – tobulinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų, kitų asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims srityse, profesinę kompetenciją			
1.2.1.	Suorganizuoti mokymus vaiko gerovės srityje dirbantiems specialistams psichologinio smurto artimoje aplinkoje atpažinimo tema, gilinant vaiko gerovės srityje dirbančių specialistų žinias apie požymius, iš kurių galima atpažinti psichologinį smurtą artimoje aplinkoje patyrusius asmenis, įskaitant ir nepilnamečius, dažniausiai pasitaikančias psichologinio smurto apraiškas, psichologinio smurto poveikį sveikatai, vaiko raidai	Mokymus baigė 300 vaiko gerovės srityje dirbančių specialistų	Mokymus baigė 300 vaiko gerovės srityje dirbančių specialistų	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
1.2.2.	Surengti mokymus, skirtus prokurorų ir prokurorų padėjėjų kompetencijoms ir gebėjimams nagrinėti smurto artimoje aplinkoje bylas stiprinti	Sustiprintos 100 prokurorų ir prokurorų padėjėjų, nagrinėjančių smurto artimoje aplinkoje bylas, kompetencijos ir gebėjimai	Sustiprintos 100 prokurorų ir prokurorų padėjėjų, nagrinėjančių smurto artimoje aplinkoje bylas,	Generalinė prokuratūra

			kompetencijos ir gebėjimai	
1.2.3.	Suorganizuoti policijos pareigūnų mokymus, kaip efektyviau reaguoti smurto artimoje aplinkoje atvejais	Surengtas 1 kvalifikacijos tobulinimo renginys, mokymuose per metus dalyvavo 50 asmenų	Surengtas 1 kvalifikacijos tobulinimo renginys, mokymuose per metus dalyvavo 50 asmenų	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
1.2.4.	Parengti smurto ir patyčių prevencijos metodinę medžiagą ikimokyklinio ugdymo įstaigų darbuotojams	Parengta 1 metodinė medžiaga	Parengta 1 metodinė medžiaga	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
1.2.5.	Tobulinti bausmių vykdymo sistemos specialistų, dirbančių su teisės pažeidėjais, teistais už smurtinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kompetenciją	Kompetenciją patobulino ne mažiau kaip 40 specialistų	Kompetenciją patobulino ne mažiau kaip 40 specialistų	Lietuvos kalėjimų tarnyba
1.2.6.	Tobulinti Lietuvos probacijos tarnybos specialistų, dirbančių su teisės pažeidėjais, teistais už smurtinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kompetenciją	Kompetenciją patobulino ne mažiau kaip 30 specialistų	Kompetenciją patobulino ne mažiau kaip 30 specialistų	Lietuvos probacijos tarnyba
1.2.7.	Vykdyti veiklas, padėsiančias stiprinti nevyriausybinių organizacijų gebėjimus teikti pagalbą asmenims, norintiems atsisakyti smurtinio elgesio	-	Suorganizuotų mokymų skaičius – ne mažiau kaip 1	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
1.2.8.	Vykdyti veiklas, padėsiančias stiprinti valstybės institucijų ir (ar) įstaigų atstovų gebėjimus teikti pagalbą asmenims, norintiems atsisakyti smurtinio elgesio	-	Suorganizuotų tarptautinių vizitų, skirtų gerajai praktikai perimti, įgyvendinant Šiaurės ministrų tarybos biuro organizuojamos rėmimo programos projektą, skaičius – 2	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2.	Tikslas – tobulinti specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims mechanizmą, pagrįstą valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, kitų įstaigų, organizacijų bei visuomenės bendradarbiavimu			
2.1.	Uždavinys – tobulinti paslaugų smurtą patyrusiems asmenims ir jų šeimos nariams teikimo sistemą, gerinti šių paslaugų kokybę, prieinamumą			
2.1.1.	Visoje Lietuvos teritorijoje veikia SPC	Smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų, kuriems buvo suteikta SPC pagalba, skaičius – 14 tūkst.	Smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų, kuriems buvo suteikta SPC pagalba, skaičius – 7 tūkst.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

2.1.2.	Finansuoti SKPC, kuriems suteikta teisė teikti SKP	-	Smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų, kuriems buvo suteikta SKPC pagalba, skaičius – 7 tūkst.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2.1.3.	Teikti emocinę (psichologinę) pagalbą telefonu ir susirašinėjant internetu	Atsilieptų skambučių telefonu ir susirašinėjimo internetu dalis – 60 proc.	Atsilieptų skambučių telefonu ir susirašinėjimo internetu dalis – 60 proc.	Jaunimo reikalų agentūra, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
2.1.4.	Tobulinti SKP teikimo sistemą	Parengtų teisės aktų projektų skaičius – 2	Parengtų teisės aktų projektų skaičius – 2	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2.1.5.	Konkurso būdu atrinkti ir finansuoti nevyriausybines organizacijos projektą, skirtą metodiniam palaikymui teikti ir veikloms, kuriomis siekiama užtikrinti seksualinio smurto prevenciją, organizuoti	-	Konkurso būdu atrinktas ir finansuotas nevyriausybines organizacijos projektas, kurį įgyvendinant pagal poreikį teikiamas metodinis palaikymas specialistams, dirbantiems su seksualinį smurtą patyrusiais ar šio smurto pavojų patiriančiais asmenimis	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2.1.6.	Gilinti asmenų su negalia žinias apie SKPC veiklą	-	Suorganizuotas 1 informacinis renginys, skirtas asmenis su negalia vienijančioms organizacijoms, siekiant stiprinti SKPC veiklos žinomumą; naudojantis Neįgaliųjų reikalų departamento interneto svetainės ir socialinių tinklų paslaugomis, paskelbta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir SKPC pateikta informacija apie SKP teikimą ir jos gavimo galimybes asmenims su negalia	Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

2.1.7.	Konkurso būdu atrinkti ir finansuoti nevyriausybinių organizacijos projektą, skirtą specializuotos kompleksinės pagalbos teikimui stebėti ir specializuotos kompleksinės pagalbos centrums konsultuoti specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo klausimais	-	Konkurso būdu atrinktas ir finansuotas nevyriausybinių organizacijos projektas, kurį įgyvendinant atliekama specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo stebėseną, pagal poreikį specializuotos kompleksinės pagalbos centrums teikiama metodinė pagalba, konsultacijos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2.2.	Uždavinys – stiprinti valstybės institucijų, savivaldybių ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą			
2.2.1.	Suorganizuoti policijos įstaigų ir SPC susitikimus, skirtus aktualiems bendradarbiavimo klausimams spręsti	Surengti 4 susitikimai per metus kiekvienos apskrities vyriausiąjame policijos komisariate	Surengti 4 susitikimai per metus kiekvienos apskrities vyriausiąjame policijos komisariate	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
2.2.2.	Užtikrinti duomenų apie nukentėjusiuosius (nuo smurtinių nusikaltimų, taip pat ir smurto artimoje aplinkoje) ir duomenų apie smurtavusiems asmenims paskirtą baudžiamojo poveikio priemonę – įmokų į Nukentėjusiųjų nuo nusikaltimų fondą mokėjimą – teikimą kompetentingoms valstybės institucijoms	Per 2022 m. pateikti duomenys Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo administratoriui – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	Per 2023 m. pateikti duomenys Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo administratoriui – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
2.2.3.	Suorganizuoti renginius, skirtus savivaldybių administracijų atstovų kompetencijoms ugdyti	Surengti 3 renginiai, kurių veiklose per metus dalyvavo 50 asmenų	Surengti 3 renginiai, kurių veiklose per metus dalyvavo 50 asmenų	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [A1-614](#), 2022-09-20, paskelbta TAR 2022-09-20, i. k. 2022-19149

Nr. [A1-703](#), 2022-10-20, paskelbta TAR 2022-10-20, i. k. 2022-21271

Nr. [A1-111](#), 2023-02-21, paskelbta TAR 2023-02-21, i. k. 2023-03057

Nr. [A1-176](#), 2023-03-20, paskelbta TAR 2023-03-20, i. k. 2023-04889

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-527](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16919

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. A1-264 „Dėl Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-614](#), 2022-09-20, paskelbta TAR 2022-09-20, i. k. 2022-19149

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. A1-264 „Dėl Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-703](#), 2022-10-20, paskelbta TAR 2022-10-20, i. k. 2022-21271

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. A1-264 „Dėl Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-111](#), 2023-02-21, paskelbta TAR 2023-02-21, i. k. 2023-03057

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. A1-264 „Dėl Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-176](#), 2023-03-20, paskelbta TAR 2023-03-20, i. k. 2023-04889

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. A1-264 „Dėl Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo